

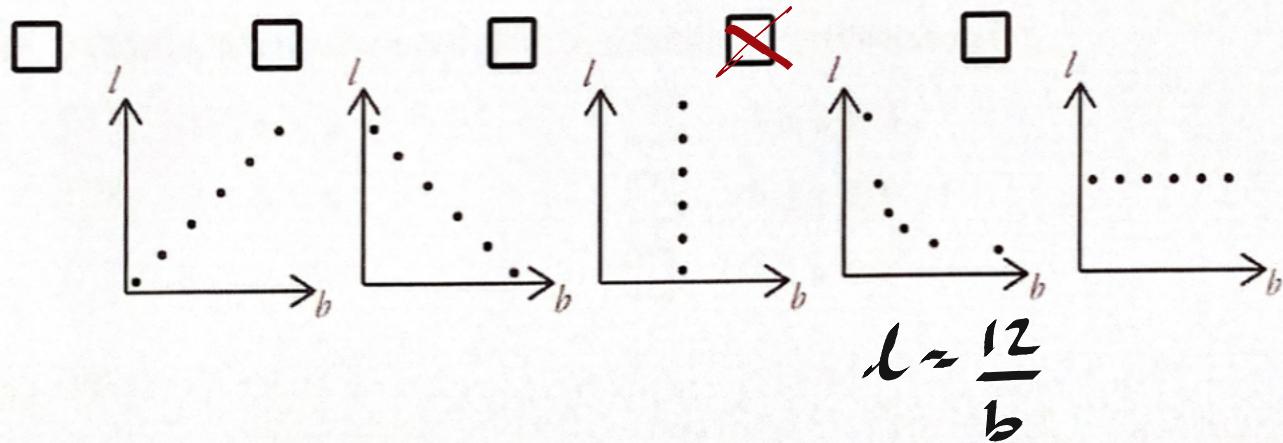
1) Bestäm $f(2a)$ då funktionen f är sådan att $f(x) = 3x^2 - x$.

0/0/1

1. $f(2a) = 3 \cdot (2a)^2 - 2a = \underline{12a^2 - 2a}$

2) Berit ska undersöka olika möjliga värden på längd (l) och bredd (b) i en rektangel med arean 12 cm^2 . Hon markerar olika värden för längd och bredd i ett diagram. Hur bör hennes diagram se ut?

Markera ditt svar.

0/0/1

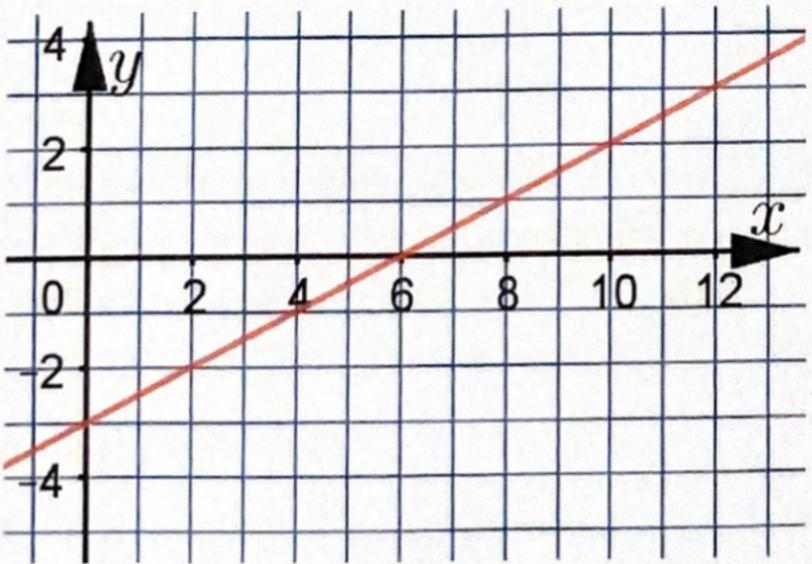
3) Bestäm $f(-1) - f\left(\frac{2}{3}\right)$ om $f(x) = \frac{3-2x}{2+x}$

1/1/1

3.

$$\frac{3-2(-1)}{2+(-1)} - \frac{3-2\left(\frac{2}{3}\right)}{2+\frac{2}{3}} = \frac{5}{1} - \frac{\frac{9}{3}-\frac{4}{3}}{\frac{6}{3}+\frac{2}{3}} = 5 - \frac{5}{8} = \underline{\frac{35}{8}}$$

- 4) I figuren nedan visas grafen till funktionen $y = f(x)$

- a) Bestäm $f(0)$
- b) Lös ekvationen $f(x) = 0$
- c) Lös ekvationen $f(x + 1) = 2$

1/1/1

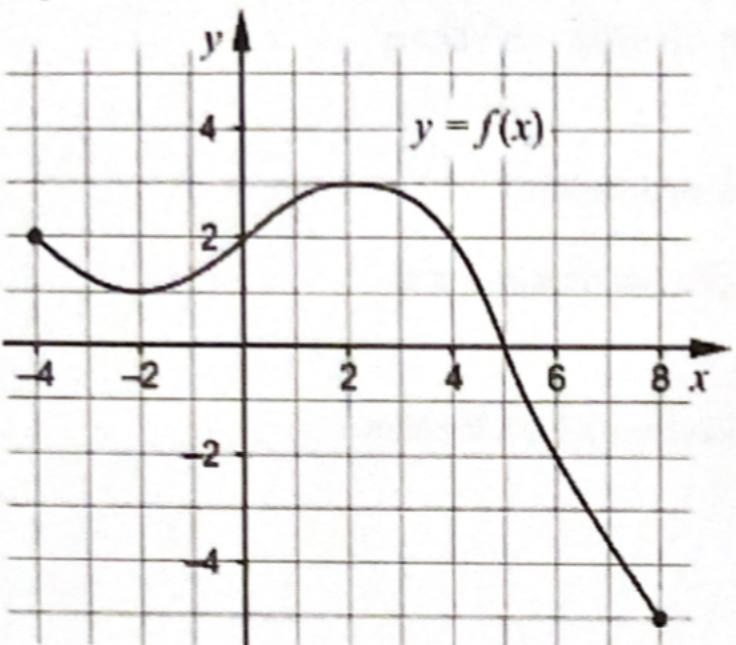
4. a) $f(0) = \underline{-3}$

b) $x = \underline{6}$

c) $f(x+1) = 2 \Rightarrow x+1 = 10 \Rightarrow x = \underline{9}$

---

5) Figuren visar grafen till funktionen f

a) Vilket av alternativen nedan anger funktionens värdemängd?

☐ $-5 \leq x \leq 2$	☐ $-4 \leq y \leq 8$
☐ $-4 \leq x \leq 8$	☒ $-5 \leq y \leq 3$
☐ $-5 \leq x \leq 3$	☐ $-5 \leq y \leq 2$

b) Bestäm $f(a)$ då $f(a+1) = -2$

0/1/1

5, b) $f(x) = -2 \Rightarrow x = 6$

$$a+1 = 6 \Rightarrow a = 5$$

$$f(a) = f(5) = \underline{\underline{0}}$$

- 6) Decembernumret av en tidskrift väger 125 g. Det sänds ut i brev av Posten enligt ett särskilt avtal. Varje brev kostar 2,58 kr/st och dessutom finns en avgift på hela utsändningen på 16 kr/kg. Det kostar y kr att sända ut x exemplar av decembernumret. Ange y som funktion av x .

$$y = 2,58x + 16 \cdot 0,125x$$

Svar: $y = 4,58x$

0/1/1

- 7) Maria samlar regnvatten i en cylindrisk tunna. Tunnans bottenarea är $0,5$ m^2 . Vattenvolymen $V(x)$ m^3 beror av hur högt vattnet står i tunnan, x m och beräknas genom funktionen $V(x) = 0,50x$

Tunnen rymmer 400 liter regnvatten då den är fylld upp till kanten.

- a) Hur hög är tunnan?
b) Vilken definitionsmängd har funktionen $V(x)$?

0/1/1

7, a)

$$400 \text{ liter} = 400 \text{ dm}^3 = 0,4 \text{ m}^3$$

$$0,50x = 0,4 \Rightarrow x = 0,8 \text{ m}$$

b)

$$\underline{0 \leq x \leq 0,8 \text{ m}}$$

- 8) Klassen ska ordna en vårkonsert för att samla in pengar till klasskassan. De får hyra matsalen för 2500 kronor och säljer biljetter till släkt och vänner för 50 kr/st.
- Hur många biljetter måste de sälja för att inte gå med förlust?
  - Ange en funktion, $V(x)$, för den vinst klassen gör om de säljer x st biljetter.
  - I lokalen får max 200 personer vistas (utöver eleverna själva). Bestäm funktionens värdemängd.

3/2/1

8 a) $50x - 2500 = 0$

$x = 50 \text{ st}$

b) $V(x) = 50x - 2500$

c) $V_{\min} = -2500$

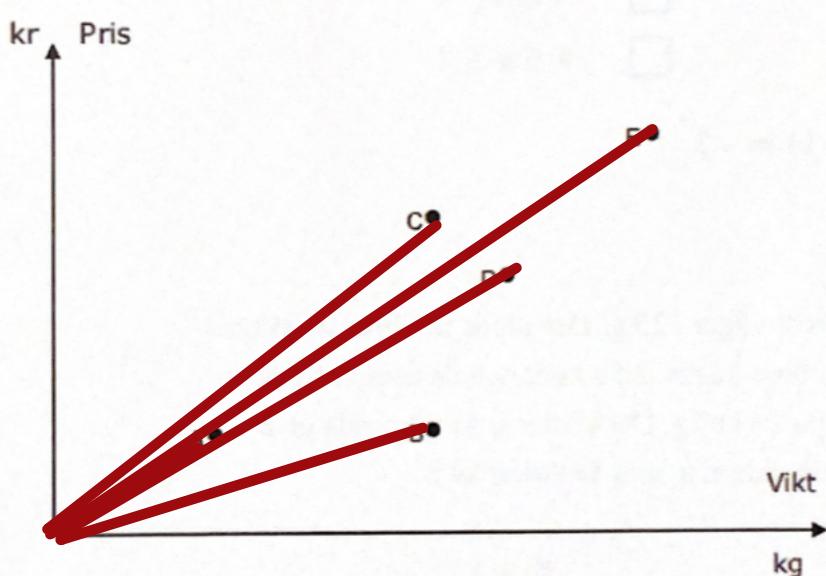
$V_{\max} = 50 \cdot 200 - 2500 = 7500$

$-2500 \leq V \leq 7500$

- 9) En butik gjorde en undersökning om vikt och pris på chokladkakor.

Resultatet visas i följande diagram.

- a) Vilka chokladkakor väger lika mycket?
b) Vilken chokladkaka har det högsta kilopriset? Motivera din lösning i diagrammet och i rutan.

1/2/1

9. a) B och C

b) c har högst kilopris för att
linjen från origo har störst lutning

- 10) Hjalmar ska åka på festival och hyr en minibuss för 2700 kr, inkl. bensinkostnad.

Det finns åtta passagerarplatser i minibussen och han erbjuder sina kompisar att följa med på resan för 500 kr per person.

- a) Ställ upp en funktion för hur mycket han går plus minus när man räknar med utgift för minibuss och intäkter från kompisar.

Låt y kr vara hans resultat och x vara antalet passagerare som följer med.

Endast svar krävs.

- b) Ange funktionens definitionsmängd och värdemängd. Motivera dina svar.

0/2/1

10. a) $y = \underline{500x - 2700}$

b) Def. mängd: $\underline{0 \leq x \leq 8}$

Värde mängd: $\underline{-2700 \leq y \leq 500.8 - 2700}$

$\underline{-2700 \leq y \leq 1300}$

---

11) För en funktion f där $f(x) = kx + m$ gäller att

- $f(x+2) - f(x) = 3$
- $f(4) = 2m$

Bestäm funktionen f .

0/0/2

$$11. \quad f(4) = 2m \Rightarrow$$

$$k \cdot 4 + m = 2m \Rightarrow k = \frac{m}{4}$$

$$x = 2 \Rightarrow$$

$$f(4) - f(2) = 3$$

$$2m - f(2) = 3 \Rightarrow f(2) = 2m - 3$$

$$k = \frac{f(4) - f(2)}{4 - 2}$$

$$\frac{m}{4} = \frac{2m - (2m - 3)}{4 - 2}$$

$$m = 4 \cdot \frac{3}{2} = 6 \Rightarrow k = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

$$\underline{\underline{f(x) = \frac{3}{2}x + 6}}$$

- 12) Låt $f(x) = 3x + 5$ och $g(x) = 4x + m$. För vilket värde på m är $f(g(x)) = g(f(x))$?

0/0/2

$$12, \quad f(g(x)) = 3(4x + m) + 5 = 12x + 3m + 5$$

$$g(f(x)) = 4(3x + 5) + m = 12x + 20 + m$$

$$f(g(x)) = g(f(x)) \Rightarrow$$

$$12x + 3m + 5 = 12x + 20 + m$$

$$2m = 15$$

$$m = \underline{\frac{15}{2}}$$

13) Två funktioner är givna: $f(x) = 8x - 5$ och $g(x) = 3x$.

Beräkna $f(g(1)) + 2$

0/0/2

13,

$$f(g(x)) = 8 \cdot 3x - 5 = 24x - 5$$

$$\underline{f(g(1)) + 2 = 24 \cdot 1 - 5 + 2 = 21}$$

14) Förenkla $f(a) - f(a-1)$, om $f(x) = x(x+1)(x+2)$

0/0/2

14,

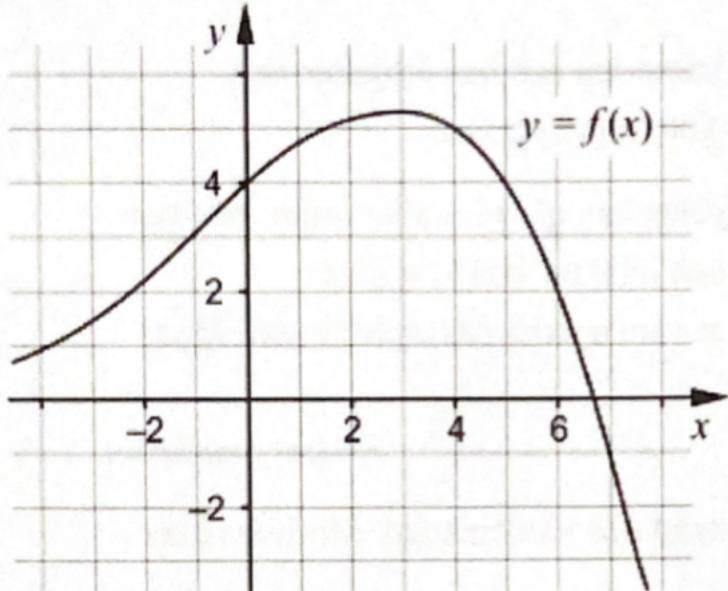
$$f(a) = a(a+1)(a+2)$$

$$f(a-1) = (a-1) \cdot a \cdot (a+1) = a(a+1)(a-1)$$

$$f(a) - f(a-1) = a(a+1)(a+2) - a(a+1)(a-1) =$$

$$= a(a+1)(a+2-a+1) = a(a+1) \cdot 3 = \underline{3a^2+3a}$$

15) Figuren visar grafen till funktionen f där $y = f(x)$.

- a) Använd grafen och bestäm a om $f(a) = -1$
b) Använd grafen och bestäm $f(b)$ då $f(b-1) = 4$

0/1/2

15, a) $a = 7$

b) $f(x) = 4 \Rightarrow x_1 = 0, x_2 = 5$

$$b_1 = x_1 + 1 = 0 + 1 = 1 \quad | \Rightarrow$$
$$b_2 = x_2 + 1 = 5 + 1 = 6 \quad |$$

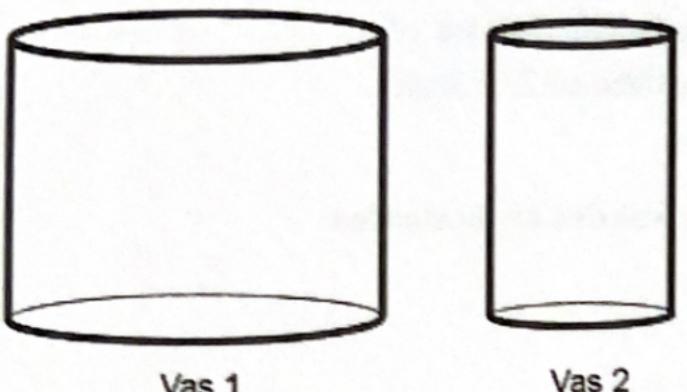
$$f(b_1) = f(1) \approx 4.7$$

$$f(b_2) = f(6) = 2$$

$f(b) \approx 4.7$ och 2

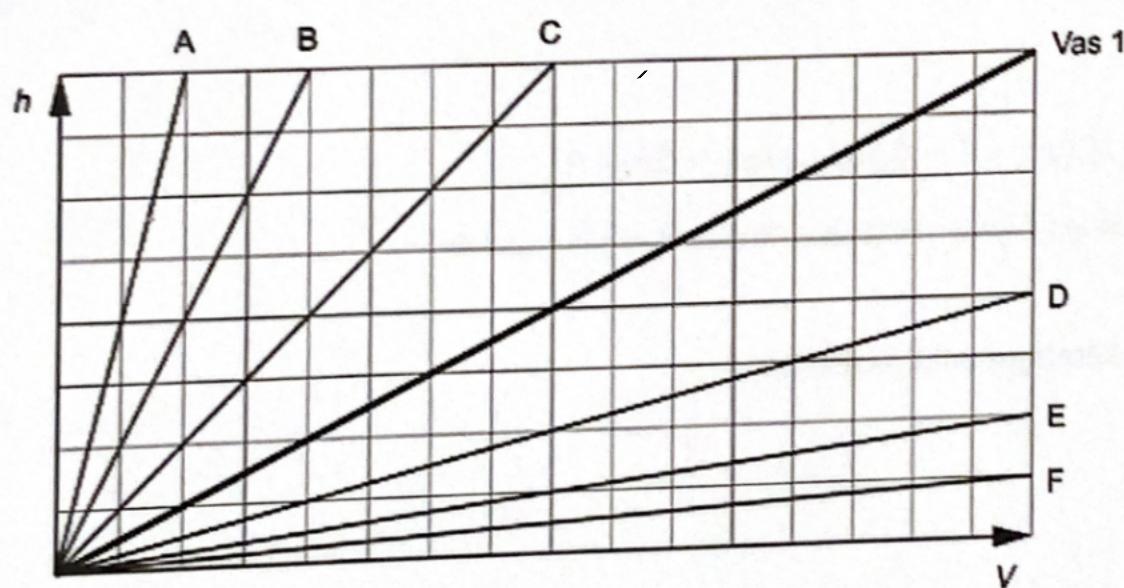
---

16)

Två cylinderformade vaser, vas 1 och vas 2, fylls med vatten. Vas 1 har dubbelt så stor radie som vas 2 men samma höjd. I diagrammet nedan visar den bredare linjen hur vattenhöjden h beror av vattenvolymen V i vas 1.

Utred vilken av de övriga linjerna A - F som visar hur vattenhöjden h beror av vattenvolymen V i vas 2.

0/1/2

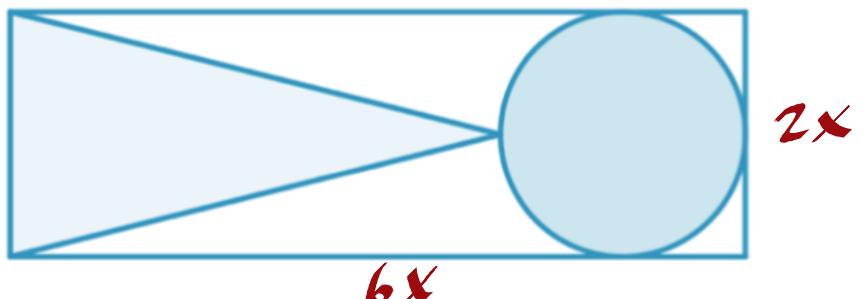
$$16. \quad r_1 = 2r_2 ; \quad h_2 = h_1 \Rightarrow$$

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{h_2 \pi r_2^2}{h_1 \pi r_1^2} = \frac{r_2^2}{r_1^2} = \frac{r_2^2}{(2r_2)^2} = \frac{1}{4}$$

V_1 motsvarar 16 rutor på V-axeln $\Rightarrow$

V_2 motsvarar då $\frac{16}{4} = 4$ rutor $\Rightarrow \underline{\underline{B}}$

- 2) Från en rektangulär skiva med längden $6x$ cm och bredden $2x$ cm skär man bort en likbent triangel och en cirkel så som figuren visar.

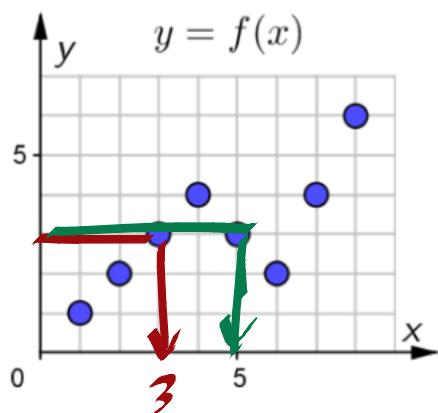
Den kvarvarande delen av skivan har arean y cm². Ange en ekvation som visar hur y beror av x .

0/1/1

2. Cirkelns radie, $R = x$
Triangelns höjd, $h = 4x$

$$y(x) = 6x \cdot 2x - \frac{2x \cdot 4x}{2} - \pi x^2 = \underline{\underline{(8-\pi)x^2}}$$

- 3) Figuren nedan visar grafen till funktionen $y = f(x)$

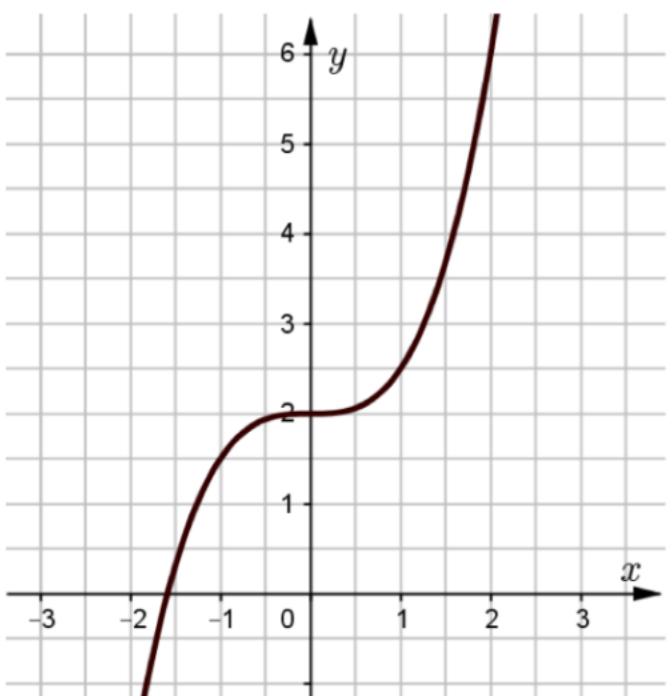
- a) Lös ekvationen $f(x) = 3$
b) Bestäm värdet på $f(2 \cdot f(3))$

0/1/1

3. a) $\underline{\underline{x_1 = 3, x_2 = 5}}$

b) $f(2 \cdot f(3)) = f(2 \cdot 3) = f(6) = \underline{\underline{2}}$

- 4) Grafen till funktionen $y = f(x)$ visas nedan. Använd grafen för att lösa uppgifterna.

a) Bestäm $f(2) - f(-1)$

b) Lös $f(x + 2) = 2,5$

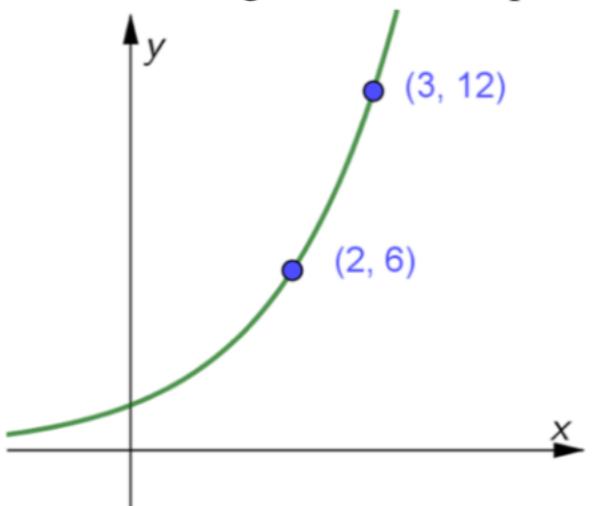
0/1/1

4. a) $f(2) - f(-1) = 6 - 1,5 = \underline{4,5}$

b) $x + 2 = 1 \Rightarrow x = \underline{-1}$

- 5) Nedan ser du grafen till en exponentialfunktion, $f(x) = C \cdot a^x$

Bestäm ekvationen till denna funktion.

0/1/1

$$\begin{cases} C \cdot a^2 = 6 \\ C \cdot a^3 = 12 \end{cases}$$

$$\frac{a^3}{a^2} = \frac{12}{6} \Rightarrow a = 2$$

$$C = \frac{6}{2^2} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} \Rightarrow f(x) = \underline{\underline{\frac{3}{2} \cdot 2^x}}$$

- 6) Ange rikningskoefficienten för den linjära funktionen $f(x)$ om
 $f(7) - f(-2) = -60$
Svara exakt.

0/0/2

$$k = \frac{f(7) - f(-2)}{7 - (-2)} = \frac{-60}{9} = -\underline{\underline{\frac{20}{3}}}$$

7) Funktionerna $f(x) = 5 - 3x$ och $h(x) = 4x + 2$ är givna.

Lös ekvationen $h(f(0)) = 2x - 3$

0/0/2

7.

$$h(f(x)) = 4(5 - 3x) + 2 = -12x + 22$$

$$h(f(x)) = 22 \Rightarrow$$

$$22 = 2x - 3 \Rightarrow x = \frac{25}{2}$$

---

8) Funktionerna $f(x)$ och $g(x)$ är givna.

$$f(x) = 2a - 4x$$

$$g(x) = 3x - 2$$

Bestäm a då $f(g(x)) - 5 = g(f(x)) + a$

0/0/2

8.

$$\begin{aligned} f(g(x)) &= 2a - 4(3x - 2) = -12x + 2a + 8 \\ g(f(x)) &= 3(2a - 4x) - 2 = -12x + 6a - 2 \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} \uparrow \\ \downarrow \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$-12x + 2a + 8 - 5 = -12x + 6a - 2 + a$$

$$5a = 5$$

$$\underline{\underline{a = 1}}$$

---

9) För en rät linje, $y = f(x)$, gäller:

- $f(1) = 8$
- $f(x+2) = f(x) + 6$

Bestäm ekvationen för den räta linjen.

0/0/2

9.

$$x = 1 \Rightarrow$$

$$f(3) = 8 + 6 = 14$$

$$k = \frac{f(3) - f(1)}{3 - 1} = \frac{14 - 8}{2} = 3$$

$$y = 3x + m$$

$$(1, f(1)) = (1, 8) \Rightarrow 8 = 3 \cdot 1 + m \Rightarrow m = 5$$

$$\underline{\underline{y = 3x + 5}}$$

- 10) Vilket värde ska a ha för att en rät linje parallell med linjen $y = 2x - 4$ ska gå genom punkterna $(a - 1, 2)$ och $(-2, a + 2)$?

0/0/2

10. Parallelle $\Rightarrow k=2$

$$\frac{2 - (a+2)}{a-1 - (-2)} = 2 \Rightarrow \frac{-a}{a+1} = 2$$

$$-a = 2a + 2$$

$$a = -\frac{2}{3}$$

-
- 11) Två funktioner är givna: $f(x) = 8x - 5$ och $g(x) = 3x$.
Beräkna $f(g(1)) + 2$

0/0/2

11. $g(1) = 3 \Rightarrow$

$$f(g(1)) + 2 = f(3) + 2 = 8 \cdot 3 - 5 + 2 = \underline{\underline{21}}$$

- 13) En funktion definieras enligt $f(x) = 2^x$.

Visa att $\frac{f(x+3)}{f(x-1)} = f(4)$

0/0/2

13,

$$VL = \frac{2^{x+3}}{2^{x-1}} = 2^{x+3-(x-1)} = 2^4$$
$$HL = 2^4, \quad VL = HL \neq$$

- 14) En linjär funktion $f(x)$ går genom punkten $(3, a)$. Dessutom är $f(a) = 17$.

Bestäm a algebraiskt så att lutningen blir $\frac{a}{3}$. Svara i exakt form.

0/0/2

14, $(a, f(a)) = (a, 17) \Rightarrow$

$$\frac{a}{3} = \frac{17-a}{a-3}$$

$$\frac{a}{3}(a-3) = 17-a \Rightarrow \frac{a^2}{3} - a = 17-a$$

$$a^2 = 17 \cdot 3 = 51$$

$$\underline{\underline{a = \pm \sqrt{51}}}$$

15) Bestäm a om du vet att

- $f(x) = x + 1$
- $g(x) = x - 1$
- $h(x) = 2(5 - x)$
- $f(g(h(a))) = 6$

0/0/2

$$15, \quad h(a) = 2(5-a)$$

$$g(h(a)) = 2(5-a) - 1 = 9 - 2a$$

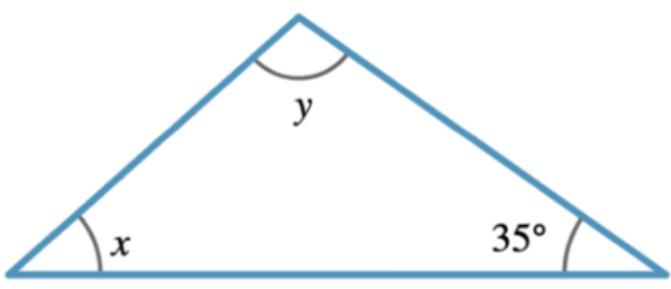
$$f(g(h(a))) = 9 - 2a + 1$$

$$9 - 2a + 1 = 6$$

$$\underline{\underline{a = 2}}$$

---

16) I en triangel är vinklarna angivna.

- a) Skriv y som en funktion av x .
b) Ange funktionens värdemängd.

0/1/2

16, a) $y = 180^\circ - 35^\circ - x = 145^\circ - x$

b) $0^\circ < y < 145^\circ$

17) Funktionen $f(x) = 2x^2 - 3$ är given.

- a) Bestäm $f(-2)$ och förenkla svaret.
b) Bestäm x så att $f(x) = 15$.

1/2/2

17, a) $f(-2) = 2 \cdot (-2)^2 - 3 = 2 \cdot 4 - 3 = 5$

b) $2x^2 - 3 = 15$

$$x^2 = 9$$

$x = \pm 3$

18) Givet två funktioner, $f(x) = 5 - 3x$ och $g(x) = 2x + 2$

- a) Teckna funktionen $g(f(x))$. Förenkla uttrycket så långt det är möjligt.
- b) Ange $g(f(x))$ skärningspunkt med x -axeln.

0/0/3

18. a)

$$g(f(x)) = 2(5 - 3x) + 2 = \underline{\underline{12 - 6x}}$$

$$b) 12 - 6x = 0 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow \underline{\underline{(2, 0)}}$$

19) a) Bestäm ett uttryck för k -värdet hos linjen som ges av

$$(a+4)x + (a-3)y = -2$$

b) Bestäm algebraiskt talet a så att linjen blir parallel med x -axeln.

0/1/3

19. a) $x = 0 \Rightarrow$

$$(a-3)y = -2 \Rightarrow y = -\frac{2}{a-3}$$

$$y = 0 \Rightarrow (a+4)x = -2 \Rightarrow x = -\frac{2}{a+4}$$

$$k = \frac{0 - \frac{2}{a-3}}{-\frac{2}{a+4} - 0} = \frac{a+4}{a-3}$$

b) Parallel med x -axeln $\Rightarrow k = 0 \Rightarrow \underline{\underline{a = -4}}$